

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

de

AAMBINDER

Gereformeerde Gemeente Oudemirdum

13/08/2020
jaargang 98

nr 46

Van 1935 tot 1961 wordt de gemeente van Oudemirdum in het ambt gediend door ouderling D.W. Tuinier. In de gemeente staat hij bekend als een eenvoudige man, die altijd goed van de Heere spreekt. Zijn gunnende woorden, eenvoud en oprechtheid zijn vruchten van genade. Is het donker voor zijn ziel, dan houdt hij dat voor zichzelf. Gedurende zijn ambtsperiode brengen heel wat predikanten en studenten de zondagen in zijn

gezin door. Als student L. Huisman onder de maaltijd eens een diepe zucht slaakt omdat hij tegen de dienst op ziet, merkt ouderling Tuinier op: 'Je hoeft er niet tegenop te zien hoor. Wij zijn hier in Friesland niet zo moeilijk. Je kunt hier op de preekstoel alles zeggen. Als je maar niet zegt dat een mens buiten het bloed van de Heere Jezus Christus om zalig kan worden'. Op 11 september 1961 overlijdt ouderling Tuinier, in de leeftijd van 72 jaar.

De Toevlucht Zijns volks

Waar moet een mens of een kerk naartoe met de nood van de tijd en van het leven? Wat is ons antwoord op de beschuldigingen in het geweten? Wat moeten we zeggen als de duivel ons van alles wijsmaakt?

...maar de HEERE zal de Toevlucht Zijns volks en de Sterkte der kinderen Israëls zijn.

Joël 3:16b

Vaak zoeken we oplossingen bij onszelf. Of soms hebben we God maar half nodig. Dat is echter geen weg die de Bijbel ons wijst. De HEERE zal de Toevlucht van Zijn volk zijn, zo heeft Joël ongeveer 26 eeuwen geleden geprofeteerd. De noodzaak van een Toevlucht veronderstelt dat we nood en ellende kennen. Als we ergens heen vluchten, wijst dat op doorleefde nood.

In Joël 3 lezen we over verdrukkers die 'een knechtje geven om een hoer' (vers 3). Kennelijk werden er joodse jongentjes verhandeld op de slavenmarkt en werden daar diensten van hoeren voor gekocht. Er staan wel meer ingrijpende zaken in dit hoofdstuk. Het maakt de ellende concreet. Zo heeft de Heere een volk op aarde dat weet van ellende van schuld, zonde, dood en kwaad. We zijn mensen met een inwonend verderf. En waar moeten we met onze nood naartoe? De Heere zal de Toevlucht van Zijn volk zijn. Dat is de boodschap van de Bijbel.

'Toevlucht' heeft de gedachte van bescherming. De Heere waakt over Zijn Kerk. Bij God is de Kerk veilig. We mogen met het oog op het Nieuwe Testament een stap verdergaan. Christus zal de Toevlucht van Zijn volk zijn. Wat een heerlijke gedachte wordt hier geopenbaard. De Heere Jezus is de enige Toevlucht in deze arme

ds. W. Visscher,
Amersfoort

wereld. Een mens is echt nergens anders veilig voor de dood, de zonde en de duivel. Overal loert het gevaar. Maar God zond Zijn Zoon in deze wereld en Hij is als God en mens volledig bekwaam om zondaren te redden.

Volkomen en gewillig

De Heere Jezus is ook de volkomen Toevlucht van Zijn Kerk. Hij heeft het hele werk der verlossing volbracht. De eis van de wet heeft Hij vervuld. De straf op de zonde heeft Hij volledig gedragen. God de Vader heeft geen gebrek gezien in het werk van Zijn Zoon. Aan Gods recht is volledig voldaan. Daarom is het werk van Christus groot en diep. Het is ook noodzakelijk voor onze zielen. Er is geen andere naam.

Christus is ook de gewillige Toevlucht voor Zijn Kerk. Laat niemand denken dat Christus niet begerig is om zondaren te verlossen. De hele Bijbel laat ons zien hoe gewillig Hij is om te redden van het verderf. Hij wilde er de hemel voor verlaten, het kruis dragen en de dood ondergaan.

Het is een diepe en ernstige zonde als we denken dat Christus onwillig is om te behouden. Nee, een zondaar staat God in de weg, maar Christus is gewillig. Het ware geloof neemt de toevlucht tot deze Heiland. Het ware geloof komt in de vruchten openbaar. Het hongert en dorst naar Christus en Zijn gerechtigheid. Het ware geloof verenigt ons met Hem, Die dierbaar is. Het leert ook leven uit Hem. Paulus zegt dat Christus ons leven is (Kol. 3:4).

Sterkte en kracht

We lezen ook dat de Heere de Sterkte is van de kinderen Israëls. Sterkte is een ander woord voor kracht. De Heere beschermt en Hij geeft kracht. In zichzelf is Gods Kerk een zwakke en krachteloze menigte. We zijn niet in staat om één uur te waken. Maar in Christus is kracht en bijstand. Hij geeft de vermoeiden kracht. Hij heeft alle macht in de hemel en op de aarde. Meer dan Simson is in Christus.

Christus heeft kracht als de zonde ons in haar greep heeft. Ook Gods kinderen ervaren de aanwezigheid van de zonde in hun leven. De oude mens is overal en houdt ons af van de Heere en Zijn dienst. In Christus

In dit nummer

- 5 De weg naar het predikambt [2]
- 8 125 jaar zaaien in Barneveld
- 20 Eeuwige bestemming van jonggestorven leven

- 2 De Toevlucht Zijns volks
- 3 Leren op de school van Christus [32]
- 4 Bijbelstudie: De tabernakel [2]
- 6 Stofregen
- 9 De Vroege Kerk [1]
- 10 De onderscheidene gangen van Pleun Kleijn [2]
- 11 Voor u gelezen: 'Wij hadden een ongekende droogte'
- 12 Boekennieuws
- 13 Kerknieuws
- 14 Een stem uit het verleden
- 15 Berichten
- 15 Kerkdiensten
- 19 Jeugdrubriek

Leren op de school van Christus [32]

echter is kracht om de oude mens te doden. Hij heeft door Zijn dood de macht der zonde overwonnen. Hij bracht het leven aan het licht. Christus heeft kracht om de duivel te verslaan. De satan is de overste van deze wereld. Hij gaat rond als een briesende leeuw.

Wie is in staat om deze machtige vijand te overwinnen? Christus kwam om de werken van de satan te verbreken. Hij heeft zijn kop vermorzeld. Christus heeft de dood overwonnen. De dood is een zeer machtige kracht in deze wereld. Niemand zal daaraan ontsnappen. Christus echter heeft in Zijn opstanding de dood overwonnen. Waar moeten we anders heen als de dood ons aangrijnst? Dan is er maar Eén Die ons redden kan: Christus Jezus, onze Heere.

Ach, wat zouden we toch een andere Zaligmaker zoeken? In Hem is alles voor allen die Hem vrezen. Het ware geloof vindt alleen rust in deze Verlosser.

Soevereine ontferming

Kom, weten we nog niets van deze Toevlucht? Weet dat Hij begerig is om zondaren te ontvangen. Weet dat Hij gewillig is om ellendigen te onthalen. Nooit kunnen we te groot denken van deze Zaligmaker. Ook vandaag nodigt Hij zondaren om tot Hem te komen. Zondige mensen zijn meer dan welkom...

Is het moeilijk in uw leven? Weet u niet hoe u tot Hem moet gaan? Probeert u tot Hem te bidden? Dat is op zichzelf niet verkeerd. Maar weet dat Hij een Koning is Die geen andere koningen naast of bij Zich duldt. Hij doet het werk der verlossing volkomen en alleen. Daar kan niets van ons bij. Zelfs onze godsdienstige ervaringen hebben voor God geen waarde. De Heere is gekomen voor ellendige mensen die zichzelf niet kunnen helpen. En Hij alleen kan en zal redden.

Mag u weten van Gods vrije en soevereine ontferming in uw leven? Ach, wat is en blijft die Toevlucht nodig. Nee, u kunt met een conclusie niet verder reizen. Meer en meer zal het waar worden dat alles buiten Christus schade en drek is. We houden alleen Christus over. En het oprechte geloof heeft daaraan genoeg. Het is tevreden met het Lam. Voor tijd en eeuwigheid.

Ralph Venning

Deel II Zuigelingen

IX ZIJ SMAKEN DAT DE HEERE GOEDERTIEREN IS EN VERLANGEN NAAR DE ONVERVALSTE MELK VAN HET WOORD (VOLGENS 1 PETRUS 2:1-3).

8. Ook hierin smaken ze Zijn goedertierenheid, dat ze in staat gesteld zijn, net als de verloren zoon nadat hij overtuigd was geworden, om op te staan, terug te gaan en zich door het geloof te bekeren van hun dode werken en tot God te gaan. Want bekering en geloof zijn allebei geschenken die ze gekregen hebben van een genadig God (Hand. 5:31; Ef. 3:1-8).

9. Ze smaken dat de Heere goedertieren is, omdat Hij hun een geest geeft van gebed en smeking, zodat ze hun knieën kunnen buigen en niet alleen vragen om vergeving van hun zonden, maar ook om heiliging van hun zielen. Daarin proeven ze Zijn genade.

10. Zij smaken dat Hij genadig is, omdat ze welkom geheten worden zoals ze zijn, en dat niet alleen Zijn heiligen hen onvoorwaardelijk ontvangen in hun broederschap en gemeenschap, maar dat God hen ook nu en dan toelacht, er een behagen in scheidt hen te kussen en hun iets te geven van de gemeenschap met Hemzelf.

11. Zij smaken dat de Heere goedertieren is, omdat Hij op een genadetroon zit en hun toestemming geeft om vrijmoedig te komen vragen om meer ontferming en genade ter verlichting van hun nood, ja, dat Hij hun onvervalste melk geeft om daardoor te groeien.

12. Zij smaken Zijn goedertierenheid ook hierin, dat ze het verschil kunnen zien tussen hun vorige en hun huidige staat, hoe wanhopig en verdoemelijk die was en hoe hoopvol deze is, zodat ze liever zouden sterven dan opnieuw dood zijn in de zonden.

13. Welke vrede ze nu ook genieten en welke hoop ze ook hebben op rijkere en zelfs eeuwige vertroosting, het komt alles van de genade van God. Ook hierin smaken zij dat Hij goedertieren is (2 Thess. 2:16).

Dit zijn sommige van de ervaringen die de zuigelingen hebben. Elk van die ervaringen doet hen smaken dat de Heere goedertieren is. Ik heb er niet over uitgeweid, omdat ik ze aan u wilde voorstellen zoals zij ze ervaren, als een voorsmaak. En hoewel het alleen maar voorsmaken zijn, verwekken deze voorsmaken begeerten en verlangens naar de onvervalste melk, opdat ze daardoor zullen groeien. Door deze smaak beginnen ze te onderscheiden tussen ware en valse melk, tussen zuivere en onzuivere melk, tussen goede en slechte leerstellingen, ook al kunnen ze dat onderscheid nog niet zo goed maken als gevorderde heiligen. Hun oor beproeft de woorden of ze gezond zijn en hun tong proeft de melk of ze voedzaam is of niet (Job 12:11; 34:3).

(wordt vervolgd)

Uit: "Leren op de school van Christus", Ralph Venning (uitg. Brevier).

‘Zo zullen zij een ark van sittimhout maken’.

Éxodus 25:10a

Gods heiligdom

God heeft naar de vrijheid van Zijn verkiezing het bondsvolk Israël uit de slavernij van Egypte gevoerd. Het is Zijn lust om in het midden van dat volk te wonen. Nu openbaart Hij Zelf hoe de tabernakel en het gereedschap gemaakt moeten worden. Om dat te doen, stelt Gods Geest Bezáleël, uit de stam van Juda, en Ahóliab, uit de stam van Dan, in staat om alles naar Gods wil te vervaardigen.

ds. C.A. van Dieren,
Rijssen

staan. Voorovergebogen en met hun vleugels uitgebreid staren ze op het verzoendeksel. Gehoorzaam en volmaakt letten ze op Gods wil en wenk. Wat een groot verschil met de gevallen mens! Nu geven de cherubs Gods troon glorie en bewaken Zijn recht. Bij de poort van het paradijs stelde de Heere reeds cherubs met een vlammig lemmer eens zwaards. Zij bewaakten de boom des levens, zodat die weg voor Adam en Eva afgesneden was. Is er dan geen hoop meer? Is er nog enig middel om de welverdiende straf te ontgaan? Nee, nooit kan de zondaar zelf de gemeenschap met God herstellen.

Maar ziet u het verschil tussen de cherubs? Op het verzoendeksel zijn de cherubs van hun zwaard ontdaan. Waar is dat zwaard gebleven? Hoe kan dat? Stapt God van Zijn recht af? Het is omdat de ark de persoon van Christus symboliseert. De Heere behoudt Zijn recht en spreekt in genade, in het verzoenende bloed van de Middelaar. Dat is een weg die God opent voor dood- en doemwaardigen. Zulken zuchten om een middel tot verzoening en herstelling in de gemeenschap met God. Tenslotte nog iets. De ark gaat tijdens de woestijnreis altijd voorop. Hoe is dat in uw leven?

(wordt vervolgd)

De Heere begint met de opdracht een ark te maken. Dat was een eenvoudige, gemakkelijk draagbare kist van sittimhout. Waarom? Wij zouden verwachten dat eerst de tabernakel klaar moest zijn. Nee, de Heere begint bij de ark. Deze staat in de eredienst centraal. Van daaruit vloeit alles voort. Die ark is Gods troon, waar Hij tussen de cherubs woont. Weet u dat die ark niets minder is dan een prediking van Christus? Alleen door Hem, de Verbondsmiddelaar, kan de Heere temidden van Zijn Kerk op aarde verkeren.

Twee stenen tafelen

In de ark liggen de twee stenen tafelen, waarop de Tien Geboden geschreven zijn. Dat is de getuigenis van Gods wil. Hij eist

volmaakte gehoorzaamheid. Maar in de val zijn we de ongerechtigheid toegevalen. Ons hart kan niet anders meer dan ongehoorzaam zijn. Kent u dat? Heeft de Heere uw ogen geopend? Dan krijgt u met God te doen. Bij Geesteslicht ziet u niet alleen de dadelijkheid van uw zonde, maar Hij maakt u ook bekend dat u van uw jeugd af aan een overtreder geweest bent. Wat een wonder dat God u tot op dit ogenblik nog draagt en verdraagt. Het is immers rechtvaardig dat God de zonde straft. Dat geeft onrust in de ziel en drijft de mens uit tot de troon der genade.

Het verzoendeksel

Op de ark ligt het verzoendeksel waarop twee gouden cherubs tegenover elkaar

Vragen

1. Wat was de betekenis van de ark tijdens de woestijnreis?
2. Wat betekent in dit verband 1 Petrus 1:12?
3. Hoe ziet de ark op Christus? Welke betekenis heeft dat voor Gods kinderen?

De oogst is groot

Wat is het kenmerk van de hemelse roeping? Hoe zal een 'mensje uit het stof' weten dat het Gods wil is in zijn leven om Zijn tolk te zijn? Dat is toch geen geringe zaak?

v. A.

God maakt Zijn wil en weg bekend door Zijn Woord en Geest. Hier ontsluit zich de praktijk van 'het krijgen van woorden en teksten'. Dit valt echter niet binnen het bestek van deze korte serie artikelen. Maar hier valt wel heel wat (af) te leren. Wanneer er érgens zelfonderzoek nodig is, dan is het hier, want het werk van Gods Geest wordt gekenmerkt door soberheid.

Gepast spreken

Wanneer de Heere roept en spreekt, dan is dat altijd gepast. Het Godswoord dat Hij daarbij gebruikt, heeft dan duidelijk betrekking op de roeping tot de Woordbediening. De verleiding om voorbeelden te noemen is groot. Maar om duidelijk te maken wat bedoeld wordt, slechts één voorbeeld.

Wanneer iemand onder veel emotie vertelt geroepen te zijn met de tekst: 'De Heilige Geest zal over u komen, en de kracht des Allerhoogsten zal u overschaduwen', dan is dat om van te schrikken. Zeker wanneer een kerkenraad daar achter blijkt te staan. De roeping tot het ambt kan nu eenmaal niet herleid worden tot de eenmalige gebeurtenis van de maagdelijke

geboorte. Dit is een tweede punt van bezinning en pastorale aandacht. De Geest der waarheid spreekt altijd overeenkomstig het geheel van de Schrift. God spreekt dus altijd eenduidig naar de zin en mening des Geestes.

Ordelijk spreken

Een derde punt is dat het Gods gewone weg niet is om bij iemands roeping de ene tekst bij de andere te voegen. Men kan krampachtig gefixeerd zijn op de overtuiging dominee te moeten worden, maar als God spreekt, komt Hij daar altijd Zelf op terug. Dat heeft niets geforceerds in zich. Het gesprokene wordt bestreden en beproefd, maar de Heere komt terug op Zijn eigen Woord en werk. Daaraan is Zijn waarachtigheid en trouw verbonden.

Inwinnend spreken

In het persoonlijke zielenleven is er - als het goed is - een tijd gekomen dat we het voor de Heere mogen verliezen, dat we het met de Heere eens geworden zijn. Want 'de Heere is recht in al Zijn weg en werk'. De zielspraktijk is terug te vinden in vraag en antwoord 12 van ons troostboek: 'Aangezien wij dan naar het rechtvaardig

oordeel Gods, tijdelijke en eeuwige straf verdiend hebben, is er enig middel...?' Welnu, die gepaste tijd komt er ook op de weg naar het predikambt. Dan gaat het er niet om wat ik wil of niet wil, wat ik kan of niet kan, maar dan worden we leem in de handen van de Pottenbakker, Die alles met me mag doen wat strekt tot Zijn eer en de verheerlijking van Zijn Gezalfde. Dan is de kramp eruit, dan vallen de mensen - inclusief curatoren - weg, dan zijn alle bezwaren verdwenen. Later kan dat weer anders worden, maar het blijft toch: 'Hij is de HEERE, Hij doe met mij wat goed is in Zijn ogen'.

Verootmoedigend spreken

Op de weg naar het predikambt zijn zelfverloochening en liefde noodzakelijk. Een roeping is geen opwelling, maar een onweerstaanbare, ootmoedige worsteling, die alleen door de Heere beslist kan worden. Zou het daarom ook niet het beste zijn als er zo weinig mogelijk mensen van af weten? Want mensen kunnen je niet (verder) helpen. De aantrekkelijkheid van het ambt is voor sommigen te groot. 'O domme schepselen, om er weelde, eer, achting, gemak en rijkdom van te verwachten', zegt Spurgeon in dit verband. De begeerte tot het ambt dient ook volkomen belangeloos zijn. De Heere verafschuwt ieder ander motief dan Zijn eer en het welzijn van de zielen. Iedere vorm van eigenbelang, zelfs in de geringste graad, is de vlieg die in de zalfpot alles bederft. Daarom verdraagt het verlangen naar het ambt elke beproeving, ook die van een kerkenraad en van een curatorium. In het hart ligt een hunkering naar het predikambt, die als een vuur ontbrandt in het binnenste en alleen maar sterker wordt. Deze heilige gloed wordt gevoeld, want die is van hemelse oorsprong.

Christus verheerlijkend spreken

Bij de verklaring van iemands roeping kan het niet zo zijn dat de naam van de Zaligmaker niet wordt genoemd. Wie een toekomstige gezant van Christus wil zijn, geeft blijk van een hartstochtelijke liefde tot Hem. Hoe zou ik Zijn gezant kunnen zijn, als mijn hart niet vol is van Hem? Het zal duidelijk doorleefd zijn hoe Hij waarde in het leven heeft gekregen, dat Hij werkelijk álles voor mij geworden is, en dat Hij alleen mijn Leven is! O, wat zien we uit naar uitstoting van zulke gezanten van Christus' wege!

(wordt vervolgd)

Stofregen

Zijn er kleine zonden? Over die vraag willen we eens nadenken. Wie het vragenboekje van Hellenbroek kent, weet dat daar in de les over de zonde wordt gevraagd of alle zonden de straf van de dood verdienen. Het antwoord is: Ja... tot de kleinste toe.

ds. A. Moerkerken,
Capelle a/d IJssel

baseren op bijvoorbeeld 1 Johannes 5:16: 'Er is een zonde tot de dood; voor dezelve zonde zeg ik niet dat hij zal bidden'. De apostel Johannes spreekt hier echter over het lasteren van de Heilige Geest. De hervormers - vooral Calvijn - hebben het onderscheid tussen vergeeflijke, kleine zonden en doodzonden verworpen als strijdig met de Heilige Schrift. Zij leerden - zoals we dat zojuist ook van Hellenbroek hoorden - dat alle zonden verdoemelijk voor God zijn en de eeuwige straf waardig, maar ook dat alle zonden - die tegen de Heilige Geest uitgezonderd - vergeven kunnen worden in het bloed van Christus.

Groter zonde

Hopelijk weten we dit en stemmen we het ook toe. Toch willen we nog wat dieper hierop ingaan en twee vragen stellen, een exegetische en een praktische. Eerst dan een uitlegkundige vraag, en wel naar aanleiding van Johannes 19:11. Daar lezen we dat de Heere Jezus, staande voor Pontius Pilatus, de vraag krijgt of Hij niet weet dat de stadhouder macht heeft Hem te kruisigen en macht heeft Hem los te laten. De Heere antwoordt dan: 'Gij zoudt geen macht hebben tegen Mij, indien het u niet van boven gegeven was; daarom, die Mij aan u heeft overgeleverd, heeft groter zonde'. Hier schijnt de Heere Jezus toch wel degelijk tussen grotere en kleinere zonden onderscheid te maken. Hoe is dat nu?

Als we vragen wie de Heere bedoelt met 'die Mij aan u heeft overgeleverd', dan moet het antwoord wel zijn: het Joodse volk, of de Joodse overheid. En waarom hebben die dan 'groter zonde' dan de Romeinse stadhouder? De kanttekenaar (nummer 18) zegt bondig en kort: omdat zij meerdere kennis hadden van Gods Woord en van Christus' wonderwerken. Hiermee komen deze woorden van Christus in één lijn te liggen met teksten als: 'En die dienstknecht welke geweten heeft de wil zijns heren, en zich niet bereid noch naar zijn wil gedaan heeft, die zal met vele slagen geslagen worden. Maar die denzelven niet geweten heeft en gedaan heeft dingen die slagen waardig zijn, die zal met weinige slagen geslagen worden...' (Luk. 12:47, 48).

Het kan gebeuren dat een catechisant naar aanleiding van dit antwoord met de vraag komt: zijn er dan kleine zonden? Hellenbroek heeft dat ongetwijfeld zelf ook gevoeld, want hij laat er onmiddellijk op volgen: 'Zijn er dan geen vergeeflijke zonden?' om te antwoorden: 'Wel in Christus, de zonde tegen de Heilige Geest uitgezonderd, doch geen vergeeflijke in zichzelf'.

Een oude dwaling

Ons oude vragenboekje waarschuwt hier tegen een opvatting die al heel vroeg in de kerk is binnengeslopen. We vinden die opvatting al bij de kerkvader Tertullianus. Men ging onderscheid maken tussen lichtvergeeflijke, dagelijkse zonden ('kleine zonden') en veel zwaardere zonden, de zogenaamde 'doodzonden'. In de Rooms-Katholieke Kerk is dit onderscheid algemeen aanvaard als vaststaande kerkleer. Men doet volgens Rome een doodzonde,

als men de wet van God ten eerste in een grote zaak, ten tweede met volle kennis en ten derde met vrije wil overtreedt. Wie zo'n doodzonde doet, verdient volgens Rome de hel en zal - als hij zonder berouwvol biechten sterft - ook inderdaad verloren gaan. Geheel ten onrechte meent Rome dit spreken over doodzonden te kunnen

Bij Gods zware toorn denken we doorgaans aan moord, godslastering, hoererij, overspel, maar toch niet aan een roddeltje op een visite?

Wat de Heere hier leert, is niet dat er in zichzelf kleine en vergeeflijke zonden zijn, maar dat er *trappen* zullen zijn in de eeuwige straf. Er zal een zwaarder oordeel zijn naarmate de zonde te meerder was – en de zonde is meerder als er sprake is van grotere verantwoordelijkheid door meer kennis van Gods openbaring. Daarom zei Christus ook dat het Tyrus en Sidon verdraaglijker zal zijn in de dag des oordeels dan de steden van Galilea waarin Hij zoveel tekenen had gedaan.

De praktijk

Er is echter ook nog een praktische vraag. Wij verwerpen in de leer een onderscheid tussen kleine en in zichzelf vergeeflijke zonden en grote doodzonden. Maar hoe ligt dat in onze consciëntie en in onze levenspraktijk? Er zijn zonden waarvoor we terugdeinzen. Een moord, hoererij, incest, kinderporno, het vloeken van Gods Naam... We belijden grif dat we nergens te goed voor zijn, maar toch is er nog een rem in ons leven waardoor we voor veel verschrikkelijke dingen doorgaans terugdeinzen.

Verder zijn er dingen waarvan we heel goed weten dat ze niet goed zijn, maar waar we wél in vallen. Dagelijks... driftbuien, lege of lelijke woorden, verzuim van het gebed, lege godsdienstigheid, vormelijk Bijbellesen, plichtsverzuim op ons werk, het lezen van waardeloze lectuur... We ervaren die dingen soms nog wel als zonden. Maar dan zijn er ook nog van die talloze 'kleine zonden'. Daar doet iedereen aan mee. Een schimpscheut op een leraar op het schoolplein. Een minachtend lachje achter de rug van de baas. Een roddeltje op een verjaardagsvisite over deze of gene. Het zijn zonden die ons 's avonds wanneer we onze knieën buigen niet eens meer voor de geest komen. En zo hebben wij in de praktijk van ons leven allen een legioen van 'kleine zonden', die we in feite bagatelliseren.

Gods zware toorn...

Eens trof mij bij de behandeling van Zondag 43 een uitspraak van onze Catechismus. Het gaat daar over het negende gebod. Er wordt over achterklap gesproken,

Als het motregent, is de neerslag soms zó fijn dat we naar buiten kijkend, kunnen menen dat het droog is. Maar men wordt zelden zo nat als wanneer men in de motregen loopt... Zó is het met al die 'kleine zonden'.

over laster, maar ook over heel 'gewone' en alledaagse dingen als het ietwat verdraaien van de woorden van onze naaste, over het lichtelijk oordelen of helpen veroordelen. En dan ineens valt daar als een geweldige slag op ons geweten het woord van ons Troostboek dat ik al deze dingen, als eigen werken des duivels (!) heb te vermijden, *tenzij dat ik de zware toorn Gods op mij laden wil*. Ontzettend! Bij Gods zware toorn denken we doorgaans aan moord, godslastering, hoererij, overspel, maar toch niet aan een roddeltje op een visite? Toch is dat nu juist wat de Catechismus ons wil leren. Het is ook wat GóD Zijn volk leert in de weg van de waarachtige bekering. Waar Hij met Zijn schuldovertuigend werk in hart en geweten komt, daar zijn geen 'kleine zonden' meer. Daar word ik door elke zonde helwaardig! Dan is het alsof zich het laatste oordeel reeds hier in dit leven voltrekt. Dan opent God de boeken van Zijn alwetendheid en van onze bange consciëntie. Dan valt het kristalheldere licht van Gods Geest óók over die zonden, die 'de wereld niet dan voor kinderspel en tijdverdrijf acht', zoals Guido de Brès ons voorhoudt in de Nederlandse Geloofsbelijdenis, in het artikel over het laatste oordeel(!). Kinderspel en tijdverdrijf... ja, zo denkt iedereen erover. Zo dacht ook ik erover. Maar waar de Heere komt overtuigen, wordt het zo waar wat Hellenbroek zei: Verdienen alle zonden die straf? Ja, tot de kleinste toe...

Revius en Comrie

Jacobus Revius was de grootste calvinistische dichter van ons land in de zeventiende eeuw. Meermalen hebben zijn verzen

me ontroerd. Onlangs las ik van hem een vierregelig vers. Het gaat over kleine zonden. Revius gebruikt het beeld van de motregen, 'stofregen', zoals hij het noemt. Als het motregent, is de neerslag soms zó fijn dat we naar buiten kijkend, kunnen menen dat het droog is. Maar men wordt zelden zo nat als wanneer men in de motregen loopt... Zó is het met al die 'kleine zonden'. Revius zegt:

*Stofregen acht men niet,
maar die er lang in treden
Die dringt ze tot de huid
en op de naakte leden
De zonden die men klein
en licht te wezen acht
Die hebben menig om
zijn zaligheid gebracht.*

We mogen samen wel beven en zeggen: Wie zou de afdwalingen verstaan? Reinig mij van de verborgen afdwalingen! Het trof me ook, lezend in de catechismusverklaring van Comrie, dat hij bij Zondag 1 opmerkt dat het nodig is dat wij ons zó diep leren verbergen 'in de geopende wonden des Heilands, dat noch God als Rechter, noch de Wet, noch de duivel enige vat op ons hebben en niets van ons buiten Christus kunnen beschouwen of bespieden...'

Het mag voor u en voor mij wel een zienvraag zijn of wij dat persoonlijk schuilen in de wonden van Christus hebben leren kennen in ons leven. Dát, merkt Comrie op, bedoelde Paulus, toen hij zei dat hij in Christus gevonden wilde worden. Dáár alleen is verzoening voor al onze grote zonden... en voor de 'kleine!'

125 jaar zaaien in Barneveld

Op 7 augustus 1895 preekte ds. A. Janse op boerderij 'De Ganzenkamp' te Wekerom voor de nieuwe gemeente en bevestigde de ambtsdragers. Daarmee was de instituering van de Gereformeerde Gemeente te Barneveld een feit.

Kerkenraad
Barneveld-Centrum

In december 1894 hadden een aantal vrienden van ds. E. Fransen het plan opgevat om een Gereformeerde Gemeente onder het Kruis te vormen. Kort na de instituering werd onder biddend opzien op 8 oktober 1895 een beroepsbrief naar Lisse verzonden waar ds. Fransen sinds 1885 predikant was. Ds. Fransen mocht het beroep aanvaarden en zijn ambtsperiode in Barneveld werd een zegenrijke tijd.

Hij werd opgevolgd door ds. A. Janse. Na het vertrek van ds. Janse trad Hendrik van Schothorst als oefenaar op. Deze vertrok in 1912 naar Amsterdam. Een tweede ambtsperiode van ds. Janse in Barneveld brak aan die duurde totdat de Heere hem in 1915 de gemeente van Tholen toevertrouwde. Het vierde beroep, dat op ds. J. Fraanje was uitgebracht, mocht hij aannemen. Deze kudde heeft hij ruim 30 jaar, tot zijn sterven op 3 september 1949, geweid. In 1935 werd de uitgebreide en vernieuwde kerk in gebruik genomen. Reeds in

januari 1950 werd de lege kansel vervuld met de komst van ds. Chr. van de Woestijne. Het jaar 1953 was een verdrietig kerkelijk jaar. Na een roerige periode diende ds. Chr. van Dam de grote Barneveldse gemeente bijna drie jaar. Na hem diende ds. P. van der Bijl van 1956 tot 1962. In 1963 werd de gemeente verblijd met de komst van kandidaat A.W. Verhoef. Nadat in 1965 de werkzaamheden aan een nieuw kerkgebouw begonnen waren, kon het op 23 februari 1967 in

gebruik genomen worden. Met liefde en ijver heeft ds. Verhoef zes jaar in Barneveld gediend. Op 7 juli 1969 vertrok hij naar het Canadese Lethbridge.

Twee jaar later, op woensdag 23 juni 1971, was er grote blijdschap toen kandidaat J. Koster het beroep van Barneveld aannam. Ruim negen jaar diende hij de gemeente. Daarna was er een vacante periode van ruim acht jaar, totdat kandidaat G.M. de Leeuw op woensdag 6 september 1989 verbonden werd aan de gemeente. Hij vertrok na zeven jaar, evenals ds. Verhoef in 1969, naar Lethbridge.

Na een korte vacante periode kwam op 3 oktober 1997 het verblijdende bericht dat ds. C. Hogchem het beroep van Barneveld had aangenomen.

De splitsing van de gemeente was een ingrijpende gebeurtenis die goed gevoeld werd op 30 november 2008, toen de gemeente voor het laatst gezamenlijk in één kerkgebouw bijeenkwam. Op 14 april 2010 nam ds. Hogchem afscheid in verband met zijn vertrek naar Genemuiden.

Op 31 augustus 2011 vonden de bevestiging en intrede van ds. D. de Wit plaats. De Heere had opnieuw voor een dienaar gezorgd in de grote gemeente van Barneveld. Gedurende zijn ambtsperiode vond een ingrijpende renovatie van de zalencomplexen plaats. Op 20 december 2016 deelde ds. De Wit de kerkenraad mee het beroep naar Borssele te moeten aannemen. De afscheidsdienst volgde op 22 maart 2017. Slechts enkele maanden later nam kandidaat E.J. Boudewijn het beroep aan dat op hem uitgebracht was. De voormalige hovenier mag sinds 13 september 2017, zij het op een andere manier, planten en natmaken in het uitzien dat de Heere de wasdom wil geven.

Op 7 augustus 2020 is, in verband met de coronamaatregelen, een sobere herdenkingsdienst gehouden, waarin een herdenkingsboek gepresenteerd werd.

Leren van de Vroege Kerk

We hebben veel te danken aan de Vroege Kerk. Om dat te ervaren, hoeven we alleen maar ons kerkboek op te slaan.

J.N. Mouthaan,
Veenendaal

Wie zich bezighoudt met de Vroege Kerk, is in goed gezelschap.

Naast de Apostolische geloofsbelijdenis vinden we daar ook de Geloofsbelijdenis van Nicéa en de Geloofsbelijdenis van Athanasius. De Avondzang gaat terug op een oud kerklied, 'Christe, qui es lux et dies', en het 'onze harten opwaarts in den hemel verheffen' uit het avondmaalsformulier, vindt zijn oorsprong in het 'sursum corda' van de Vroege Kerk. Het is daarom goed iets van de Vroege Kerk te weten, om het vervolgens dankbaar te herinneren en zorgvuldig te bewaren.

Herinneren en bewaren

Als we ons bezighouden met de Vroege Kerk, zijn we in goed gezelschap. Onze vaders uit de zestiende en zeventiende eeuw deden dat ook. Wie het auteursregister van Calvijns "Instituut" bekijkt, ziet daar vele verwijzingen naar de kerkvaders uit de Vroege Kerk. Vooral wanneer er grote meningsverschillen waren over de leer, werden de kerkvaders gebruikt. Ursinus geeft in zijn uitleg van de Heidelbergse

Catechismus een lange lijst van citaten van kerkvaders om duidelijk te maken dat zij over het Heilig Avondmaal hetzelfde leerden als de Catechismus.

De reden voor dit uitvoerige beroep op de kerkvaders was niet dat de mannen van de Reformatie aan de Bijbel niet genoeg hadden. Als de tekst van de Bijbel het vereiste, waken ze van de kerkvaders af. Maar ze wilden het licht dat Gods Geest aan de kerk van vroeger eeuwen had gegeven niet verachten. Wij mogen dankbaar erkennen hoeveel licht over de Bijbelse waarheid Hij in vroeger tijden aan de kerk heeft gegeven. Daarnaast, door het 'negeren van de bediening des Geestes' in de kerkgeschiedenis, zoals ds. G.H. Kersten dat noemde, doet men zichzelf te kort en kunnen gemakkelijk dwalingen ontstaan. Veel nieuwe dwalingen zijn helemaal niet zo nieuw en reeds vroeger weerlegd. Wie vergeet onder hoeveel strijd de kerk de waarheid uit Gods Woord heeft opgediept, loopt het gevaar deze waar-

heid niet op juiste waarde te schatten. In de hoop dat haar voorbeeld ons tot navolgen wekt, brengen we in enkele artikelen de Vroege Kerk onder de aandacht. Eerst staan we in twee afleveringen stil bij de hoofdlijnen van de kerkgeschiedenis uit deze periode. Daarna volgen enkele afleveringen over wat de kerkvaders ons te zeggen hebben over het christelijk geloof en leven.

Vanaf Pinksteren

Wat bedoelen we met de uitdrukking 'Vroege Kerk'? Het verwijst naar de geschiedenis van de eerste christenen vanaf Pinksteren. Meestal laat men de periode van de Vroege Kerk eindigen in de vijfde eeuw. Kerkvaders zijn de leraars uit deze periode die geschriften hebben nagelaten. Binnen deze vijf eeuwen kunnen weer verschillende perioden onderscheiden worden: de apostolische tijd, de periode tot en met het Concilie van Nicéa in 325 en de periode van Nicéa tot aan het Concilie van Chalcedon in 451.

Apostolische tijd

Het eerste deel van de apostolische tijd wordt beschreven in het boek Handelingen. Het eindigt met de gevangenschap van Paulus in Rome ergens rond het jaar 60. Petrus en Paulus sterven allebei halverwege de jaren 60. Historische bronnen voor het verdere verloop van de apostolische tijd zijn schaars. We lezen dat Paulus in Handelingen 20:29-30 en 1 Timotheüs 4:1-3 waarschuwt voor opkomende dwalingen. De tweede Petrusbrief spreekt daar ook van. Uit Judas en de brieven aan de zeven gemeenten in Klein-Azië blijkt dat aan het einde van de eerste eeuw deze dwalingen inderdaad aanwezig waren.

Volgens vroegchristelijke bronnen kwam de apostel Johannes in het badhuis in Efeze eens Cerinthus tegen, een aanhanger van de ketterse gnostiek. Johannes vluchtte toen het badhuis uit, zonder zich te baden en riep: 'Laten we vluchten, zodat het badhuis niet instort, want Cerinthus, de vijand van de waarheid, is daarbinnen' (Irenaeus, "Tegen de ketterijen", III.3.4). Dit verhaal laat zien hoe scherp toen al het conflict tussen waarheid en ketterij ervaren werd.

Aan het begin van de tweede eeuw, tijdens de regering van keizer Trajanus, sterft Johannes. Daarmee komt de apostolische tijd ten einde.

(wordt vervolgd)

De voorlezer van de Eleonorastraat

ds. J. Schipper,
Scherpenzeel

Pleun Kleijn was een eenvoudig persoon, meestal getooid met een zwarte pet en met een sigaar in de hand. Als metselaar verdiende hij een karige boterham, maar hij was er samen met zijn vrouw tevreden mee.

Van hem is ook bekend dat hij zeer afhankelijk leefde. J. Mastenbroek deelt in een "Ten geleide" bij de vierde druk van de door Kleijn samengestelde "Onderscheidene gangen des geestelijken levens" mee: 'Zo was hij gewend om, als hij een kopje koffie met koek

Vader Pleun besteedde niet alleen veel tijd en aandacht aan zijn eigen kinderen. In het algemeen had hij een zwak voor de jeugd.

gepresenteerd kreeg, daarover eerst een zegen te vragen alvorens het te nuttigen'.

Verloren

Rond zijn twintigste jaar moet de verandering in het leven van Kleijn hebben plaatsgevonden. Samen met twee neven (met precies dezelfde voor- en achternaam) werd hij vrijgeloot voor militaire dienst. Dat moest natuurlijk gevierd worden en daarbij werd behoorlijk wat gedronken. Op weg naar huis zongen ze: 'En Pleun Kleijn gaat nooit verloren'. Maar tijdens dit zingen kreeg Pleun in de dadelijkheid zijn verloren toestand voor God in te zien. Hij ging niet verloren, maar hij wás verloren. Het ging in het leven van Pleun radicaal veranderen. Hij werd zondaar voor God en gevoelde zich als een buitenstaander, maar werd aangetrokken tot Gods volk. De Heere werkte met hem door. En dat ging gepaard met liefde tot God en Zijn dienst.

Het was voor hem echter moeilijk zich aan te sluiten bij een bestaand kerkgenootschap. De kerk was verstrooid en verdeeld door breuk op breuk. In afkeurende zin merkte hij later op dat men boven de meeste nieuwe kerken de woorden zou kunnen plaatsen: 'Door twist ontstaan'.

In de Eleonorastraat

Het was eigenlijk niet verwonderlijk dat een man als Pleun Kleijn op de zondagen terecht kwam in een niet kerkelijk gebonden bijeenkomst. Een plaats waar de breuk beleefd en beweend werd, totdat het God behaagde verandering te brengen in de droeve staat van de kerk in ons vaderland. Die plaats werd voor Pleun Kleijn de "Vereniging tot verbreiding der Waarheid" in het gebouw De Driehoek aan de Eleono-

rastraat (een zijstraat van de Goudsesingel) te Rotterdam. Dit oude gebouwtje (zo genoemd vanwege de merkwaardige driehoekige vorm) was in feite een verbouwde paardenstal, waarin het Leger des Heils samenkomsten hield. De vereniging telde een bestuur van zeven leden, onder wie Kleijn. Aldaar was koster, voorlezer en voorzanger Jan Elshout, de grootvader van ds. A. Elshout (1923-1991) en de betovergrootvader van ds. A.T. Huijser.

Daar heeft Kleijn leesdiensten gehouden. Hij las uitsluitend preken van onze 'oudvaders'. Twee keer per zondag. De diensten hadden een behoorlijke lengte. Dat kwam vooral door het feit dat Kleijn nogal wat toevoegde uit eigen bevinding of hij gaf wat commentaar aan het einde van de gelezen preek. Als hij geen commentaar had, gaf hij de hoorders nog een samenvatting. Die hoorders vormden een vrij stabiele groep van ruim honderd personen. Kinderen van deze samenkomst werden gedoopt door o.a. ds. L. Boone en ds. W.H. Blaak. Het Heilig Avondmaal kon er nooit gevierd worden. De vereniging was immers geen kerkelijke gemeente! Zo zien we dat we toch altijd behoren te staan naar een geordend kerkelijk leven met ambtsdragers en het bedienen van de sacramenten.

Ontmoetingen

Overigens schuwde Pleun de doordeweekse diensten van bijvoorbeeld ds. G.H. Kersten aan de Boezemsingel niet. Regelmatig was hij onder diens gehoor te vinden. Zo ook op de bid- en dankdagen. Het is bekend dat hij dan onder de preek weleens het woord nam om openlijk zijn hartelijke verbondenheid aan de inhoud van de preek te kennen te geven. Voor de goede orde, dat is geen navolgenswaardige daad. De zeer ordelijke ds. Kersten kon het echter van Pleun wel hebben. Hij zei na afloop: 'Als een ander dat zou doen, zou ik het niet willen, maar als Pleun Kleijn het doet, kan ik het wel hebben'.

Niet altijd was er sprake van instemming, want toen ds. Kersten een keer met een ridderorde op zijn preekjas op de kansel stond, heeft Kleijn hem daar openlijk over bestraft. Dat viel bij ds. Kersten minder goed.

Tijdens de oorlog is Pleun eens lopend naar Nieuw-Beijerland gegaan om zijn vriend ds. W.H. Blaak te horen. Ook toen kon hij het niet laten de preek te onderbreken. Hij riep: 'Willem!', waarna hij wat woorden sprak naar aanleiding van de preek. Blaak zal het wel vriendschappelijk hebben opgevat.

(wordt vervolgd)

‘Wij hadden een ongeken- de droogte’

In deze brief spreekt Philpot over de jaarlijkse herdenkingsdiensten te Calne ter gelegenheid van het ontstaan van de gemeente daar. Philpot hield niet zo van gedenkdagen, maar voor Calne maakte hij altijd een uitzondering. Vele kinderen des Heeren kwamen daar samen. Hij schrijft over de zeer droge zomer van 1868. Het preken in die hitte ging zijn krachten eigenlijk te boven. Hoewel hij geen verkoudheid opliep, die hem vaak vanwege zijn longkwaal op het ziekbed bracht, was hij toch ernstig verzwakt.

‘Wij hadden een ongeken- de hitte en droogte; de thermometer stond veel dagen op 33°, en op enkele plaatsen 34°.’

Aan de heer James Davis,
Oakham, 1 oktober 1868

Mijn waarde vriend!

Uw lieve, vriendelijke en bevindel- ijke brief, met de ingesloten 5 Pond voor Gods arme kinderen, zijn in goede staat door mij ontvangen. Ik zou u eerder bericht hebben als de post niet al vertrokken was voordat ik ze in handen kreeg. Ik ben u zeer dankbaar voor die gift en zal trachten het goed te besteden. Ik kom vaak in aanraking met grote behoeften onder Gods lieve volk, en soms doe ik er zelf een kleinigheid bij uit wat ik noem mijn ondersteuningsfonds. Op deze

wijze ben ik in staat meer te geven. Ik probeer het zoveel mogelijk te verdelen zover en zo goed ik kan.

Met spijt vernam ik dat u zo'n zwaar verlies geleden hebt; doch ik heb meer dan eens ondervonden dat, wanneer ik naar een vermeerderd inkomen uitzag of op enig tijdelijk voordeel, er onverwachts een slag kwam die het weg zweepte. Zo leren wij onze hoop niet te stellen op de onzekerheden van rijkdom die zich vleugelen maken en wegvliegen, maar te vertrouwen op de levende God, Die ons zovele jaren geholpen heeft en niet zal toelaten dat ons het goede zal ontbreken.

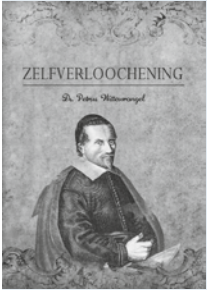
De woorden van onze Heere uit Markus 10:29-30 waren mij eens zeer liefelijk, want de vervulling daarvan mocht ik bij ervaring kennen. Maar het dierbaarste van alles was: ‘...en in de toekomstige wereld het eeuwige leven.’ Dat zet de kroon er op. Al bezaten we al het goud dat ooit in Australië gedolven is, wat voordeel zou dat ons aanbrengen op het sterfbed, of op de grote dag der toekomst als het goud onze god was en wij niets anders hadden om op te zien, in te geloven en om lief te hebben?

Wij hadden in de afgelopen zomer een ongeken- de hitte en droogte; de thermometer stond veel dagen op 33°, en op enkele plaatsen 34°. Het gehele land was als verschroeid en de grasvelden waren zo bruin als de weg. De hitte en de inspanning van de prediking hadden veel invloed op mij en hebben mijn krachten uitgeput. Tijdens de jaarlijkse gedenkdiensten van Calne chapel hadden wij het ook zeer warm, toch niet de heetste van het seizoen, het was zeer heet aangezien de chapel vol was; doch ik ervaarde des Heeren hulp onder het spreken, en veel vrienden mochten een zegen verkrijgen voor hun ziel. Mijn tekst was Jeremia 32:14, naar welke ik trachtte aan te tonen dat wij tweeërlei bewijzen nodig hebben om te weten dat wij tot de gekochten behoren: verzegelde bewijzen, alleen bekend bij de gelukkige bezitter, en openbare bewijzen die door anderen gelezen kunnen worden. Ik zei dat deze gesteld waren in een aarden vat - ons arm, broos, sterfelijk lichaam - en dat zij in zekere zin met ons begraven worden en met ons zullen verrijzen in de morgen der opstanding.

Er waren veel vrienden van heinde en verre aanwezig. Ik ontmoette u voor het eerst op zo'n gedenkdag, zoals u zich wel zult herinneren. Onze vriend Parry voelde zich redelijk goed; hij heeft mij elke zondag kunnen horen. Hij miste zeer onze waarde vriend Tuckwell, en waarlijk, wie hem kende, achtte hem hoog om der waarheid wil. Zijn heengaan werd gezegend en gelijk onze lieve Tiptaft gewoon was te zeggen: ‘Hij werd goed ten grave gebracht’. Ik ontmoette daar veel oude vrienden; doch de drukte van de oogst en de grote hitte verhinderden velen te komen. Ik hoop dat de Heere met u zal zijn in het spreken tot het volk. Niet te kunnen spreken, zal zeker zeer beproevend voor u zijn.

Uw toegenegene in de waarheid, J.C.P.

Boekennieuws

"Zelfverloochening",
ds. P. Wittewrongel;
uitg. Landelijke
stichting ter
bevordering van
de Staatkundig
Gereformeerde
Beginselen;
78 blz., € 5,00

Zelfverloochening

Petrus Wittewrongel, een predikant uit de tijd van de Nadere Reformatie, schreef een groot werk over de opvoeding. Het heet "Oeconomia Christiana of Christelijke huishouding" (1661). Door dat boek is hij bekend geworden, hoewel ik de indruk heb dat het nog maar weinig wordt gelezen. Het kleine boekje dat we nu bespreken, "Zelfverloochening", is een hoofdstuk uit dit grote werk en bestaat vervolgens weer uit vier kleine hoofdstukjes. Hoofdstuk 1 is 'een korte beschrijving van deze deugd'. Hierin wordt dus een typering gegeven van zelfverloochening. Hoofdstuk 2 heet: 'Wat de bijzondere oefeningen daarvan zijn en hoever die zich moeten uitstrekken'. De kenmerken van zelfverloochening komen in het volgende hoofdstuk aan de orde. Het is bijzonder ontdekkend wat Wittewrongel hier schrijft. Je kunt in veel gevallen in plaats van 'zelfverloochening' ook het woord 'ontdekking' invullen. Het hele boekje is eigenlijk ontdekkend onderwijs.

Het laatste hoofdstuk heeft als uitvoerige titel: 'Hoe noodzakelijk de beoefening van deze deugd is, waartoe wij dan ook alle Christelijke huisvaders en huismoeders met aanwijzing van de

geschiktste middelen door krachtige beweegredenen zullen trachten op te wekken'. Deze zin toont ook direct de grote zwakte van dit kleine boekje. Die zwakte zit niet in de inhoud, want die is rijk. Dit gehele boekje bestaat echter uit lange zinnen. Dat leest nu eenmaal niet gemakkelijk. De zeventiende-eeuwse taal is enigszins aangepast. Dat is winst. De lange zinnen zijn echter niet gedeeld. Dat is jammer.

In 78 bladzijden wordt het thema 'zelfverloochening' diepgravend behandeld. Daarom is dit boekje het waard om gelezen te worden, ook wat de Bron is. Benadrukt wordt dat Christus in de diepste zin van het woord wist wat verloochening was.

ds. C. Neele, Ridderkerk

"Lijden en
verblijden",
Bijbelstudies
over de eerste
brief van Petrus,
ds. W.A. Zondag;
uitg. De Banier;
200 blz.; € 14,95.

Lijden en verblijden

Ds. W.A. Zondag heeft een serie Bijbelstudies geschreven over de eerste brief van Petrus onder de titel "Lijden en verblijden". De titel is ontleend aan de woorden in 1 Petrus 4:13, waar Petrus schrijft: 'Maar gelijk gij gemeenschap hebt aan het lijden van Christus, alsoo verblijdt u; opdat gij ook in de openbaring van Zijn heerlijkheid u moogt verblijden en verheugen'. Dit is de rode draad door de hele eerste Petrusbrief.

Het boekje heeft een meditatief karakter en bevat geen behandeling tekst voor tekst. In een 'Woord vooraf' geeft onze Dordtse medebroeder aan, dat hij gekozen heeft voor een meer thematische behandeling. Elk hoofdstuk begint met een citaat van een godgeleerde. Rond het thema van het lijden komen verschillende auteurs aan het woord: Calvijn en Luther, maar ook vele Schotse schrijvers zoals Boston en Rutherford. Ook zijn er vele aanhalingen uit de gereformeerde belijdenis, waaronder de Westminster Confessie. Elk hoofdstuk wordt afgesloten met gespreksvragen en dat maakt dit boekje uitstekend geschikt voor gespreksgroepen en Bijbelkringen.

De eerste vier hoofdstukken zijn meer een inleiding over het leven van Simon Petrus. Het leven der genade begint met zelfkennis en Godskennis. Deze kennis drijft uit tot Christus (blz. 27). De

Heere wilde Andreas gebruiken om hem tot Christus te leiden. In hoofdstuk vijf begint de eigenlijke behandeling van de brief. Het thema van de brief is het lijden van een christen in deze wereld. De ware christen zal de voetstappen van Christus moeten drukken en het kruis achter Hem leren dragen. Dit is een voortdurende les. Tegelijk mag in het lijden de kracht en gemeenschap met Christus worden ervaren en dat geeft een onuitsprekelijke blijdschap. Onze geliefde ambtsbroeder heeft zelf in zijn persoonlijke leven ervaren wat lijden is en dat voel je door alles heen. Wat hij daarover schrijft op bladzijde 126 tot en met 128 is diep ontroerend. Het christenleven op aarde is een pelgrimsleven en als een verkeren gelijk een gast in een herberg (Augustinus, blz. 75). Er liggen troostrijke lessen in deze uitgave.

ds. J.B. Zippro, Terneuzen

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

Aangenomen:

Naar Nobleford (Alberta, Canada), ds. G.M. de Leeuw te Grand Rapids (Beckwith Avenue), VS.

Bedankt:

Voor Ridderkerk-Slikkerveer, ds. B. Labee te Veenendaal.

INTREDE DS. DE WAARD OP URK

Onder bijzondere omstandigheden - vanwege de coronamaatregelen - deed onze geliefde herder en leraar ds. A.J. de Waard zaterdagmiddag 13 juni, intrede in onze gemeente. Het was een dag van grote blijdschap en stille verwondering, nu we voor de vijfde keer in het bestaan van de gemeente uit de hand des Heeren een dominee ontvangen mochten. Bevestiging: In de bevestigingsdienst op zaterdagmorgen wees ds. A. Schot erop dat het een dag van grote blijdschap en van vreugde was. 'Aan de andere kant is het een dag van grote beperkingen. God bezoekt ons met Zijn oordelen.' Dat oordeel begint bij Gods huis, bij Gods kinderen, bij Gods gemeente, liet de bevestiging weten. 'Maar wat doet het ons?'

Ds. Schot nam als tekst voor de bevestigingsdienst 1 Petrus 4:10 en 11 en als thema voor de preek: 'Arbeider in Gods Koninkrijk'. Hij verdeelde dit thema in drie punten:

1. als Gods mond, 2. door Gods kracht en 3. tot Gods eer.

Intrede: In de middagdienst deed ds. De Waard intrede met de woorden uit Johannes 10:16: 'Ik heb nog andere schapen, die van dezen stal niet zijn; deze moet ik ook toebrengen; en zij zullen Mijn stem horen; en het zal worden één kudde, en één Herder.' Het thema voor de prediking was: 'De enige Herder en Zijn arbeid', verdeeld in drie punten: 1. een Herder Die vergadert, 2. een Herder Die spreekt en 3. een Herder Die verenigt. De dominee sloot zijn eerste preek als eigen herder en leraar van de Sionkerk af met de wens en bede dat nog velen de stem van de Heere mogen horen en zo toegebracht worden tot die gemeente die eeuwig zalig zal zijn. Dat Sion in tweërlei zin van God begeerd mag zijn.

Na de intredespreek sprak onze dominee nog enkele hartelijke woorden tot zijn bevestiging, de (classis)predikanten die aanwezig waren,

'of meeleeften van verre', de burgerlijke overheid, de plaatselijke kerken, de kerkenraad en de gemeente, de koster(s) en de organisten, de catechisanten, zijn vrouw, schoonmoeder en moeder (die meeluisterde), de kinderen en de kleinkinderen en de afvaardiging van de kerkenraad van Nieuwdorp (zijn vorige gemeente).

Toespraken: Vervolgens richtten nog vier sprekers het woord tot de nieuwe predikant. Ds. A. Schot (namens de classis Kampen en de Particuliere Synode West), ds. D.E. van de Kieft (namens de plaatselijke kerken), wethouder G. Post (namens de burgerlijke gemeente) en ouderling H. Snoek (namens gemeente en kerkenraad). Ouderling Snoek bedankte ook de consulenten (ds. C. Hogchem en ds. A. Schot) voor wat ze voor de gemeente hebben betekend. Ook de vele (emeriti) predikanten werden dank gezegd voor de vele doordeweekse en zondagse beurten. Ouderling Snoek liet tenslotte ds. De Waard toezingen Psalm 90:9 (enigszins aangepast).

Na een kort dankwoord legde ds. De Waard voor de eerste keer de zegen op onze gemeente.

Kerkenraad Gereformeerde Gemeente Urk

VERSLAG VERGADERING CLASSIS UTRECHT 17 JANUARI EN 13 JULI

Namens de roepende kerk van Hilversum opent ds. W. Visscher de vergadering op de gebruikelijke wijze. Alle dertien gemeenten zijn vertegenwoordigd door vier predikanten en 22 ouderlingen. Tijdens de vergadering van 17 januari is ook broeder Evers uit Carterton aanwezig.

Ds. P. Mulder is bij toerbeurt preses, assessoren zijn ds. W. Mouw en ds. W. Visscher. De ouderlingen J.A. van de Poel en A.A. Gorter worden resp. als quaestor en scriba aan het moderamen toegevoegd. Over de notulen van de classisvergadering van 4 oktober 2019 worden enkele opmerkingen gemaakt. Naar de Particuliere Synode Noord-West worden de vier classispredikanten, ds. W. Harinck, ds. W. Mouw, ds. P. Mulder en ds. W. Visscher, afgevaardigd en de ouderlingen A.A. Gorter, J.H. Mauritz, J.A. van de Poel en J. Willemsen.

Voor de kerkvisitatie is een verdeling gemaakt waarin alle gemeenten bezocht wor-

den door twee predikanten. Van het verslag van de classisdiakenen wordt kennisgenomen. Het verslag van de Classicale Evangelisatiecommissie en de jaarrapportage van de Hoeksteen over 2019 worden besproken. Besloten wordt in het vervolg de evangelisatiewerker uit te nodigen bij bespreking van dit punt.

Over de jaarrapportage van Sirjon worden een aantal opmerkingen gemaakt en vragen gesteld. Het blijft een aandachtspunt om jongeren te interesseren voor het werk in onze zorginstellingen. Goed dat er bezinning is op de vragen rond het levenseinde en reanimatiebeleid.

Het jaarverslag van de Raad van Advies van de Vluchtheuvel wordt aan de orde gesteld. Het is verblijdend dat veel gemeenten een contract hebben met de Vluchtheuvel. Kerkenraden die nog geen contract hebben, worden opgeroepen om dit alsnog aan te gaan. Goed dat er een visienota identiteit is, terwijl beseft wordt dat identiteit niet alleen op papier moet bestaan. De vertegenwoordiger van de classis zal in het vervolg worden uitgenodigd bij de bespreking van deze rapporten. De preses merkt op dat achter de rapporten veel problematiek schuilgaat. De Heere gebiede Zijn zegen over het vele werk dat gedaan mag worden.

Over het financieel verslag over 2019 en de begroting voor 2020 worden geen vragen gesteld. De quaestor wordt gedechargeerd. Volgend jaar zal de kerkenraad van Utrecht de boeken controleren. Het verslag van de Classicale Commissie Buitenlandse Kerken wordt besproken.

Een classisgemeente zou betrokken willen worden bij de voorbereiding van de classicale ambtsdragersbijeenkomst over de prediking. Besloten wordt dat inleider ds. J.J. van Ekeveld de aangeleverde punten meeneemt in zijn referaat.

Een classisgemeente heeft een punt geagendeerd over de kerkrechtelijke status van een kanselruil. De regel is dat alleen personen die door de classis zijn toegelaten tot het predikambt in erediensten het Woord mogen bedienen. We laten dit punt nu rusten. Indien wenselijk kan het een andere keer terugkomen.

Gezien het tijdstip wordt de vergadering tijdelijk gesloten om voortgezet te worden op 3 april. Omdat op 3 april niet kon worden

vergaderd in verband met de coronacrisis wordt de vergadering voortgezet op 13 juli. Namens het moderamen van de classis opent ds. P. Mulder de vergadering op de gebruikelijke wijze. De classisgemeenten zijn vertegenwoordigd door vier predikanten, 21 ouderlingen en een diaken.

Een appelzaak wordt in comité behandeld. Een classisgemeente heeft een vraag over de werkwijze van het curatorium van de Theologische School geagendeerd. Na een uitgebreide bespreking wordt besloten het verslag hiervan te bespreken in de kerkenraden van de classisgemeenten, en het punt op een volgende vergadering te laten terugkeren.

Het verslag van de classis contracta, in verband met de overkomst van ds. A.T. Vergunst naar Carterton, wordt aan de orde gesteld. Ds. Vergunst kan niet worden bevestigd vanwege de geldende reisbeperkingen. Verschillende mogelijkheden worden overwogen.

Besloten wordt eind van het jaar te beslissen hoe de bevestiging kan plaatsvinden binnen de omstandigheden die dan zullen gelden. Intussen kan ds. Vergunst zonder beperkingen de gemeente van Carterton dienen in Woord, sacrament en pastoraat.

Vanwege de benoeming van J.B. Kardol als evangelist in Guinee is er een vacature voor evangelisatiewerker in Leidsche Rijn. Besloten wordt dat de te benoemen kandidaat in dienst zal treden van de classis, waarbij de Classicale Evangelisatiecommissie als werk-

gever kan optreden. Dit alles in nauw overleg met het deputaatschap Evangelisatie.

Op 9 oktober wordt een ambtsdragersbijeenkomst gehouden ter introductie van de gewijzigde DKO en Appelregeling. Voor de classicale ambtsdragersbijeenkomst over de prediking, die op 3 juni niet kon doorgaan, wordt op een volgende vergadering een nieuwe datum bepaald.

Bij de rondvraag wordt gevraagd naar de praktijk van het zingen in de erediensten. In het merendeel van de gemeenten wordt gezongen.

Bij toerbeurt is Houten de roepende kerk voor de volgende classisvergadering, die gehouden zal worden op 13 november indien er punten zijn, of anders op 22 januari 2021. Er is geen aanleiding voor censuur ingevolge artikel 43 van de DKO. Ds. W. Harinck sluit de vergadering.

A.A. Gorter, scriba

VERGADERING PS NOORD-WEST

Op donderdag 17 september vergadert de Particuliere Synode Noord-West in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente te Utrecht. Aanvang: 10.00 uur. Mannelijke (doop)leden zijn welkom. Op woensdag 16 september wordt een bidstond gehouden in de kerk van de Gereformeerde Gemeente te Utrecht. In deze dienst, die om 19.30 uur begint, hoopt ds. P. Mulder, preses van de vorige synode, voor te gaan.

I.v.m. de geldende coronamaatregelen is het

van belang dat zowel afgevaardigden als belangstellenden zich vooraf aanmelden voor zowel bidstond als vergadering. U kunt dat doen via <https://forms.gle/PKqm3sWPnAqhoEno7>. Het aantal vrije plaatsen is echter beperkt, meldt u zich daarom tijdig aan. Aanmeldingen worden in volgorde van binnenkomst verwerkt. Wanneer u een plaats is toegewezen, ontvangt u twee weken van tevoren een bevestiging per e-mail. De bidstond is ook live te volgen via Kerkomroep of via het YouTube-kanaal van Ger. Gem. Utrecht.

DIGITALE AANGEPASTE KERKDIENT AMERSFOORT

Op zaterdag 29 augustus (15.00 uur) wordt in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente te Amersfoort een digitale aangepaste kerkdienst gehouden voor mensen met een beperking. In deze dienst gaat ds. W. Visscher voor. De dienst is alleen toegankelijk voor enkele genodigden i.v.m. coronavirus. Meekijken en luisteren kan via <http://tiny.cc/gergemamersfoort> of www.gergemamersfoort.nl en dan via de Livestream op die website.

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

INDIEN DE HEERE WIL EN WIJ LEVEN

De schaduw van verzoeking

De schaduw van verzoeking, of deze nu van satan, de wereld, of van het eigen hart afkomstig is, vormt voor vele christenen de heftigste en schrikwekkendste van alle schaduwen die zich over de ziel werpen. Onze Heere ging door deze vreselijke beproeving zoals niemand ooit heeft meegemaakt of kan meemaken. Toen werd Jezus van de Geest weggeleid in de woestijn, om verzocht te worden van de duivel' (Matth. 4:1). En gedurende veertig dagen en nachten

vocht Hij eigenhandig met de tegenstander, door hem bestookt met elke wapensoort. Maar Hij pareerde hem elke keer weer, en bluste de vlammeende pijl met het Goddelijke schild van het Woord: *'Er is geschreven.'*

Lang en donker was de strijd, maar Hij kwam eruit tevoorschijn als zelfs meer dan een zegevierende overwinnaar, zoals elke verzochte gelovige ook zal beleven. Hij kwam tevoorschijn als Daniël uit de leeuwenkuil, zonder enige verwonding, en zoals de drie Hebreërs

EEN STEM UIT HET VERLEDEN

uit de vurige oven, ongedeerd. Kijk omhoog, verzochte broeder of zuster! Uw geestelijk leven heeft deze leerschool nodig. Het is slechts een voorbijgaande schaduw, die voor een moment zijn luister en schoonheid aan het oog onttrekt. En toch, als deze schaduw niet over onze geest was gevallen, hoe weinig zouden we dan in onze eigen ervaring Christus hebben leren kennen als Degene Die in alle opzichten precies zo verzocht is geweest als wij, en als de Helper van hen die verzocht worden! Het is een aangename gedachte dat de schaduw van verzoeking, hoe heftig ook, geen spoor van schuld in het geweten achterlaat, behalve als we ons vrijwillig aan haar kracht hebben overgegeven.

Uit: "Licht en schaduw van het geestelijk leven", Octavius Winslow; uitg. De Banier, 2015.

Berichten

BIJEENKOMSTEN HELPENDE HANDEN

Jongeren met autisme: op zaterdag 5 september spreekt ds. D. Heemskerk in Woerden voor jongeren met autisme over Autisme en geloven.

PrO: voor jongeren en volwassenen die PrO gevolgd hebben, wordt op zaterdag 12 september in Woerden een Bijbelstudie georganiseerd. Andrea van Hartingsveldt spreekt over de Heilige Doop.

Praktijkonderwijs: voor ouders van tieners die praktijkonderwijs volgen, wordt op donderdag 12 november in Gouda een bijeenkomst gehouden. Bart-Jan Noorlander spreekt over Stimuleren en begrenzen; opdracht en uitdaging in de opvoeding.

Dementie: voor mantelzorgers van mensen met dementie worden drie avonden georganiseerd: op dinsdag 15 september spreekt Dolf Becx in Goes, op woensdag 16 september spreekt Riëtte Oudenaarden in Woerden, op donderdag 24 september spreekt Geurtje van Schaik in Apeldoorn.

Autisme: M. Vos spreekt op zaterdag 19

september in Geldermalsen voor ouders van kinderen met autisme over Godsdienstige vorming en autisme.

Niet-aangeboren hersenletsel: op zaterdag 26 september is er een bijeenkomst voor mensen met niet-aangeboren hersenletsel en hun mantelzorgers. Ds. J. van Laar spreekt over Gods leiding in het leven.

In verband met het coronavirus is aanmelden noodzakelijk. Voor meer informatie en aanmelden: www.helpendehanden.nl

CGO-CURSUS

Wilt u zich verder verdiepen in de Bijbel en belijdenis? Overweeg dan eens een CGO-cursus. In september starten in Rijssen de basis cursus en de B-cursus. Open lessen zijn er op 1 september (Elspeet), 2 september (Rijssen), 3 september (Gouda), 5 september (Goes), 7 september (Dordrecht), 8 september (Amersfoort). Er zijn ook korte thema-leergangen: C-cursus met lessen Bijbelkunde en kerkgeschiedenis (Amersfoort, Dordrecht, Goes); Redelijke Godsdienst (Goes),

Israël en de Bijbel (Lisse), Puritanisme en praktische vroomheid (Gouda), Belijdenissen van Augustinus (Veenendaal).

We houden bij de lessen rekening met de overheidsnormen i.v.m. corona. Meer informatie en inschrijven: www.cgo.nu/toerusting

BOEK DEN HAAG-SCHEVENINGEN

De kerkenraad van de Geref. Gemeente Den Haag-Scheveningen geeft het boek "Hoven in de Hofstad" uit, geschreven door F.J. de Kok. Rond 1980 is door (toen nog) de heer J. Schipper het boek "Eben Haëzer" geschreven, met de geschiedenis van de drie gemeenten in groot Den Haag.

De nieuwe uitgave beschrijft het vervolg van die geschiedenis sinds 1982: die van Den Haag-Zuid tot het jaar 2000, en die van Den Haag en Scheveningen tot aan de fusie van die gemeenten in 2017. Het boek is voor € 41,50 te bestellen via een e-mail naar bestel@gergemdhs.nl. Van het boek van J. Schipper zijn nog exemplaren beschikbaar.

Kerkdiensten

Deze kerkdiensten zijn fysiek alleen toegankelijk voor eigen gemeenteleden onder de geldende maatregelen.

ZONDAG 16 AUGUSTUS 2020

Aagtekerke 9.30 en 18.30 uur ds. A.P. Baaijens; Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. C. Hogchem; Aalst 9.00 en 14.30 uur stud. P.J. de Raaf; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. J.W. Verweij; Amsterdam 10.00 en 15.30 uur stud. M.G. van Middendorp; Apeldoorn 10.00 en 16.00 uur ds. R.A.M. Visser; Barendrecht 10.00 en 16.30 uur ds. H.A. van Zetten; Beekbergen (in Dorpskerk) 11.30 en 16.00 uur ds. A. Schreuder; Benthuizen 19.00 uur ds. A. Verschuure; Berkenwoude 10.00 uur ds. W.A. Zondag en 18.30 uur ds. W. Visscher; Bodegraven 19.00 uur ds. H. Brons; Borssele 9.30 en 18.00 uur ds. D. de Wit; Boskoop 9.30 en 16.30 uur ds. J.J. Tanis; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 uur ds. C. van Ruitenburg en 16.30 uur ds. A. Verschuure; Capelle a/d

IJssel-West 17.00 uur stud. P.J. de Raaf; De Valk-Wekerom 9.30 en 15.00 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Deventer 18.30 uur (openb. bel.) ds. R.A.M. Visser; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. K. Boeder; Doetinchem 9.30 en 15.00 uur ds. A.A. Brugge; Dordrecht 16.30 uur (H.D.) ds. W.A. Zondag; Drachten 9.30 en 19.00 uur ds. E.J. Boudewijn; Ede 9.30 en 16.00 uur ds. M. Joosse; Eindhoven 15.30 uur ds. P. Mulder; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Emmeloord 14.30 uur ds. G.J. Baan; Enkhuizen 9.30 en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Enschede 10.00 en 15.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Enter 9.30 en 18.30 uur ds. G.J. van Aalst; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. J.B. Huisman; Genemuiden 9.30 en 15.00 uur ds. G. Hoogerland; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. G. Clements; Goudswaard 15.30 uur kand. P.C. Vlot; 's-Gravenpolder 14.00 uur (H.D.) ds. J.M.D. de Heer; 's-Gravenzande 15.00 uur ds. J. van Rijswijk; Groningen 10.00 en 19.15 uur

ds. G.J. Baan; Haamstede 10.00 en 18.30 uur ds. M. Karens; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 9.30 en 12.30 en 15.30 en 18.30 uur ds. M.H. Schot; Herkingen 18.00 uur ds. C. Harinck; Hoofddorp 9.30 en 18.30 uur ds. F. Mulder; Hoogeveen 15.30 uur ds. D.W. Tuinier; Hoogvliet 16.30 uur ds. J. Driessen; Houten 19.00 uur ds. W.A. Zondag; Kampen 9.30 uur ds. D.W. Tuinier; Kamperland 15.00 uur ds. A.P. Baaijens; Kapelle-Biezeling 16.30 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Katwijk aan Zee 16.00 uur ds. F. Mulder; Klaaswaal 9.30 en 18.00 uur kand. P.C. Vlot; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; Kortgene 14.30 uur stud. M. Boersma; Krabbendijke 9.30 en 18.00 uur stud. J. Beens; Krimpen a/d IJssel 9.30 uur ds. A. Verschuure en 16.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Leerdam 19.00 uur ds. L. Blok; Lelystad 16.30 uur ds. G.J. Baan; Lisse 16.00 uur ds. J. IJsselstein; Marknesse 9.30 en 15.00 uur ds. B. Labee; Meeuwen 14.30 uur ds.

E. Bakker; Meliskerke 9.30 en 19.00 uur ds. S. Maljaars; Melissant 15.30 uur ds. G. Pater; Middelburg-Zuid 9.30 en 16.00 uur ds. J. van Laar; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. G.J.N. Moens; Moerkapelle 19.00 uur ds. M. Joosse; Nieuwdorp 9.30 uur en 18.30 uur stud. M. Boersma en 14.00 uur ds. S. Maljaars; Nijkerk 9.30 en 18.30 uur ds. C.J. Meeuse; Nisse 14.30 uur ds. D. de Wit; Nunspeet 9.30 en 19.00 uur ds. A. Schot en 15.00 uur ds. C.J. Meeuse; Ooltgensplaat 14.30 uur ds. K. Boeder; Oosterend 10.00 en 16.30 uur ds. A. Vermeij; Oostkapelle 9.30 en 16.00 uur stud. L. van der Kuijl; Opheusden 10.00 en 17.30 uur ds. W. Mouw; Oud-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Ouddorp 9.30 en 18.30 uur ds. G. Pater; Poortugaal 9.30 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen en 18.30 uur ds. H.A. van Zetten; Puttershoek 19.00 uur ds. C. van Ruitenburg; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Ridderkerk-Slikkerveer 9.30 uur ds. C. Harinck en 14.30 uur ds. W.A. Zondag; Rijssen-Noord 14.30 uur ds. P.D. den Haan; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur (H.D.) ds. P.D. den Haan; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. S.W. Janse; Rotterdam-Alexanderpolder 10.00 uur ds. J. Driessen en 15.00 uur ds. H.J. Agteresch; Rotterdam-Centrum 19.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Scherpenzeel 10.00 uur ds. W. Silfhout en 15.30 uur ds. H. van der Heiden; Sint Annaland 14.30 uur ds. G.J.N. Moens; Sliedrecht 9.30 en 18.00 uur ds. A.T. Huijser; Soest 9.30 en 16.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Spijkenisse 16.00 uur ds. G.P. van Nieuw Amerongen; Sprang-Capelle 14.30 uur ds. C. Hogchem; Stolwijk 19.15 uur ds. G.W.S. Mulder; Terwolde - De Vecht 9.00 uur ds. A. Schreuder en 14.30 uur ds. C. Sonneveld; Tholen 10.00 en 18.30 uur ds. J. Schipper; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur ds. P. Mulder; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. M. Blok; Urk 10.00 en 17.00 uur

ds. A.J. de Waard; Utrecht 10.00 en 16.00 uur ds. W. Harinck; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. E. Bakker; Veenendaal 16.30 uur ds. W. Silfhout; Vlaardingen 10.00 en 16.30 uur ds. H. Brons; Vlissingen 9.30 uur (H.D.) ds. C.G. Vreugdenhil en 18.30 uur stud. L. van der Kuijl; Waarde 14.00 uur stud. J. Beens; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. H. van der Heiden; Werkendam 10.00 en 18.00 uur ds. H.J. Agteresch; Westkapelle 9.30 (openb. bel.) en 18.30 uur ds. J. de Kok; Westzaan 19.00 uur stud. M.G. van Middendorp; Wierden 14.00 uur ds. S.W. Janse en 18.30 uur ds. A.A. Brugge; Woerden 10.00 uur ds. J. IJsselstein en 19.00 uur ds. W. Harinck; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zeist 15.30 uur ds. J.B. Huisman; Zoetermeer 16.00 uur ds. W. Visscher; Zwijndrecht 9.30 en 17.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; Zwolle 9.30 uur ds. C. Sonneveld en 15.00 uur ds. A. Schot.

DINSDAG 18 AUGUSTUS 2020

Beekbergen(in GG Opheusden) 14.00 uur (huw.bev.) ds. A. Schreuder; Enter 19.30 uur ds. A.T. Huijser; Goudswaard 19.30 uur ds. C. van Krimpen; Hoedekenskerke 19.30 uur ds. K. Boeder; Middelburg-Zuid 19.30 uur ds. A. Verschuure; Rhenen 13.15 (huw.bev.) en 15.45 uur (huw.bev.) ds. F. Mulder; Rotterdam-Centrum 19.45 uur ds. A. Schreuder; Terwolde - De Vecht 19.30 uur ds. A.P. Baaijens; Uddel 14.30 uur (huw.bev.) ds. S. Maljaars.

WOENSDAG 19 AUGUSTUS 2020

Aalst 19.30 uur ds. B.J. van Boven; Berkenwoude 19.30 uur ds. D. de Wit; Den Helder 19.30 uur ds. K. Boeder; Herkingen 19.30 uur ds. W.J. Karels; Hilversum 19.45 uur ds. S.W. Janse; Hoogeveen 19.30 uur ds. G.J. van Aalst; Leiderdorp 19.30 uur ds. W. Mouw; Meeuwen 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Melissant 19.30 uur ds. A. Verschuure;

Nunspeet 19.30 uur ds. A. Schot; Oostkapelle 14.00 uur (huw.bev.) ds. S. Maljaars; Scherpenzeel 19.30 uur (voor de evangelisatie) ds. W. Silfhout; Sint Annaland 19.30 uur ds. M. Karens; Stolwijk 19.30 uur ds. C. Hogchem; Tholen 19.30 uur stud. P.J. de Raaf; Uddel 19.30 uur ds. G. Beens; Yerseke 14.15 uur (huw. bev.) ds. C. van Krimpen.

DONDERDAG 20 AUGUSTUS 2020

Alphen a/d Rijn 19.30 uur ds. J. van Rijswijk; Capelle a/d IJssel-West 19.45 uur ds. C. Hogchem; Ermelo 16.00 uur (huw.bev.) ds. J.B. Huisman; Genemuiden 19.30 uur ds. G. Beens; Hoofddorp 19.45 uur ds. J.M.D. de Heer; Katwijk aan Zee 19.45 uur ds. S. Maljaars; Kruijningen 19.30 uur ds. A.T. Huijser; Naaldwijk 19.45 uur ds. A.P. Baaijens; Nieuwer ter Aa 19.30 uur ds. L. Blok; Opperdoes 19.30 uur ds. F. Mulder; Rijssen-West 14.15 uur (huw. bev.) ds. P.D. den Haan; Soest 19.30 uur ds. G. Hoogerland; Waardenburg 19.30 uur ds. A. Schot.

VRIJDAG 21 AUGUSTUS 2020

Kampen 14.30 uur (huw.bev.) ds. D.W. Tuinier.

ZATERDAG 22 AUGUSTUS 2020

Urk 19.30 uur (openb.bel.) ds. A.J. de Waard.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 16 AUGUSTUS 2020

Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 16.00 uur evang. M. Vos; Emmen (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 12.00 uur (Bijbeluur) evang. S. de Visser en 16.00 uur leesdienst; Merksem (Jaak de Boeckstraat 21-23, Merksem) 10.00 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Advertenties

NIEUW: **B&B No35** in **ELSPEET**.
Landelijke **Bed & Breakfast** met terras.
Overnachten in vertrouwde sfeer!
www.bb35elspeet.nl - Tel. 06-33010623

Met de herdruk 'Beter dan goud' is de
47-delige **Schippersserie** weer compleet.
Slechts € 375,00
www.ramshoorn.nl/0622780238

Thuis uw nieuwe vloer kiezen!
PVC, Parket, Laminaat, tapijt.
Afspraak maken? 06-19557166
DE VLOERENKONING.NL

Rust. Natuur. Deluwe.

Camping

Kom kamperen.

Hoeve Kootwijk

www.hoevekootwijk.nl | 0342 - 220022

Aloë Vera pakket van Neolife: **Aloë Vera Gel** - jeuk, wondjes, koortslip
Hand&Body Lotion - droge handen, droge huid | Kommie 06-34826766
www.naturalhealthproducts.nl
kortingscode KV20AP

Laatste preken van JC Philpot 1 €12,50
William Gadsby 1-3 à €12,50
Preken van John Kershaw 1-2 à €19,50
hetbraambos.nl 078-6933783

ANDANTE
-orgelcentrum-

Uw dealer van

**Johannus Monarke
Content
Domus
Viscount
Mixtuur**
(Hauptwerk orgels)

* Ruim assortiment bladmuziek (ook klavars)
* Verkoop en verhuur, ook voor zaal en kerk
* Collectie kleine blaasinstrumenten

Industrielaan 26 • Veenendaal • tel 0318 - 50 50 63
www.andanteorgels.nl

kina
begrafenisverzorging

D.W. Schipper
010-458 31 12
Capelle a/d IJssel

J. Kooijman
0182-58 39 32
Gouda

Dag en nacht bereikbaar

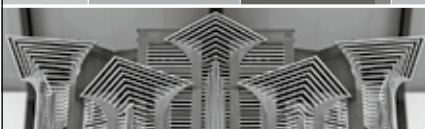
WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

HARKES
Begravenissen

Voorofscheweg 15a
2771 MA Boskoop
harkesbegravenissen.nl
0172 - 21 21 22

WIJ VERZORGEN ALLEEN
BEGRAFENISSEN

ORGELBOUW ADVIES COMMISSIE

een betrouwbare partner!

- NIEUWBOUW
- RESTAURATIE
- OVERPLAATSING
- ONDERHOUD

ook voor
akoestische
vraagstukken

Voor meer informatie:
Dhr. H. den Hollander
T (010) 435 44 35
E h.den.hollander@kliksafe.nl

VERENIGING ORGANISTEN GEREFORMEERDE GEMEENTEN

TOP
ONIONS

Voor Top Onions B.V. te 's-Gravenpolder is Green Career Consult op zoek, naar mensen die invulling wensen te geven aan de volgende vacatures:

- **Hoofd Productie (HBO)**
- **Inpak Operator (MBO)**
- **Mechanisch Monteur (MBO)**

Met het oog op deze functies, zoeken wij gedreven en flexibel ingestelde personen, die met passie hun werk willen doen!

Voor meer informatie – waaronder de volledige vacaturetekst – kunt U contact nemen met:

Bart van Eikema Hommes, senior consultant agribusiness – Green Career Consult
Mailadres:
bart.hommes@greencareerconsult.nl
Telefoonnummer: 06-53159483.

Green Career Consult

Waarom Paul Roescher?

Wij geven u twaalf redenen!

6

Dé expert van
**budget tot
maatwerk!**

Schuifdeurkast 200 x 215 x 65 cm (bxhxd).
Normaal 1100,-

Kraakprijs!
399,-

PAUL ROESCHER
KEUKEN • BAD • VLOER • HAARD

Totaal 17.500 m² in Rijssen en Apeldoorn
Tel. 0548 530 350 www.paulroescher.nl

Wilt u kleiner gaan wonen?

Evt. met zorg. Landelijk gelegen,
omgeving Waardenburg, 1 a 2 pers.

Bel voor Info: 0653933283

Of kijk op www.rijnwaard-waardenburg.nl

Zelfstandige woonruimte
beschikbaar voor iemand
met een Licht Verstandelijke
Bepmerking met aantal uren
begeleiding per week.

Locatie: Veenendaal

Voor meer informatie:
088-2754500 of
info@siload.nl

Siloah
ZORGGROEP SIRJON

BROUWER
PSYCHOLOGEN

Ruim dertig jaar zijn we in reforma-
torische kring actief als Psychologen-
praktijk Brouwer. Sinds kort hebben
we een andere naam en een ver-
nieuwde huisstijl en website. **We zien
er dus anders uit maar zijn niets
veranderd.** Wij blijven u betrokken
verder helpen bij psychische klachten
en in moeilijke situaties. Lees op
www.brouwerpsychologen.nl
wat we voor u kunnen
betekenen. Of bel

0180 - 426955.

Locaties

Ridderkerk, Barneveld en Geldermalsen

HBO-OPLEIDING THEOLOGIE

Theologie studeren op hbo-niveau of
de Bijbel lezen in de **grondtalen?**

Wilt u uw **vaardigheden** uitbreiden voor het *pastoraat*, het
jeugdwerk of *evangelisatiewerk*, of bent u geïnteresseerd in
Theologie? Overweeg dan eens een studie op de hbo-opleiding
van de CGO.

Wilt u **leraar Godsdienst** worden dan kunt u zich inschrijven via
Driestar Hogeschool. De theologische vakken volgt u dan bij CGO.

Wilt u de Bijbel in de grondtaal lezen? Ook dan kunt u bij de CGO
terecht. Voor deze studies met duidelijke meerwaarde wordt
voorlichting gegeven op D.V. **24 augustus**.

D.V. **2 september** wordt er voorlichting cursus Grieks gegeven.

Zie voor meer informatie over alle voorlichtingen: www.cgo.nu.

Van harte welkom!
Persoonlijk - Kleinschalig - Betrokken

CURSUS GODSDIENSTONDERWIJS

HELPT U MEE DE WAARHEID TERUG TE BRENGEN IN DUITSLAND?

Wij weten de weg om uw gaven daar goed te besteden!
Zie onze website www.svvhd.org voor informatie.
Voor giften NL35 ABNA 0548 9879 20.

GEZAMENLIJK ZOEKEND
NAAR
GEFUNDEERDE
ANTWOORDEN
OP
BELANGRIJKE VRAGEN

Laat het verenigingsjaar van DC niet
van start gaan zonder jou!

Bezoek onze introductiedag op
27 augustus 2020

DEPOSITUM
CUSTODI

reformatische studentenvereniging
meld je aan via depositumcustodi.nl

De specialist in het milieubewust
isoleren van uw woning

PROFIJT ISOLATIE

Energiestraat 7 7461 TZ RIJSSEN Tel: 0548 546055

Vloerisolatie
Spouwisolatie
Dakisolatie
Gevelisolatie

Profiteer nu!! landelijke subsidie

www.profijtisolatie.nl

sinds 1973

VAN MANEN
meesterlijke interieurs

kerkbanken | kerkstoelen | kansels
bankstoffering | doopvonts | lessenaars
collectezakken | liturgieborden

www.meesterlijke-interieurs.nl

VAN STAVEREN
Begrafenisverzorging

Met aandacht, zorg en respect

Dag en nacht bereikbaar 0172 23 33 38
vanstaverenbegrafenisverzorging.nl

PIETER HEYKOOP
BOVENKERK
KAMPEN

D.V. WOENSDAG 19 AUGUSTUS
reserveer via: www.orgelseriekampen.nl

o Praktijk
den Uijl

o HULPVERLENING

o COACHING

o TRAINING

o TOERUSTING

Nieuwerkerk aan den IJssel | Barneveld | Yerseke

T 010 7 411 411 | E info@praktijkdenuijl.nl
www.praktijkdenuijl.nl

Veelal vergoed door ziektekostenverzekeraars

Colofon

de Saambinder *Bewuste keuze*

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de
Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofredacteur: ds. G.J. van Aalst

Redacteuren: ds. B. Labee, J. van 't Hul

Redactiesecretaris: J. van 't Hul

Bijdragen van medewerkers

ds. G.J. van Aalst
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
T 0186-576990
E givanaalst@klicksafe.nl

Boeken ter recensie en vragen voor rubriek "Vraag en antwoord"

ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-51 35 97
E b.labee@klicksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk), berichten en meditaties:

J. van 't Hul
Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
T 0651-622260
E jvthul@klicksafe.nl

**Aanlevertijd van kerknieuws en berich-
ten: uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór
de datum van verschijning van De Saam-
binder in de daarop volgende week.**

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk

Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening,
postbus 608, 3440 AP Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Advertenties en familieberichten aan

Verloop drukkerij
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
T 078-6912899
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag
vóór de week van verschijning aange-
leverd te zijn. Rouwadvertenties uiterlijk
maandagmorgen 9 uur.

Advertenties € 1,35 per mm.
Familieberichten € 0,45 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
postbus 608, 3440 AP Woerden
T 0348-489900
E info@desaambinder.nl

Betalingen abonnementsgelden

IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v. De
Saambinder-abonnementen te Woerden.

Abonnementenprijzen (bij vooruitbetaling):

voor Nederland: € 14,50 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober)

voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
*afwijkend tarief voor:
Canada: \$ 165, USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika

Mr. A.M. Berman
3340 Culp Rd. Unit 11
Vineland Stn. ON LOR 2E0
T 905 562 1331
E amberman47@gmail.com

Bezoek ook onze website
www.desaambinder.nl

De redactie behoudt zich het recht voor
ingezonden bijdragen, kerknieuws, berich-
ten en advertenties zonder overleg aan te
passen, in te korten of zonder opgave van
reden niet te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele
aansprakelijkheid betreffende de inhoud
van de advertenties en de (recensies van
de) aangekondigde boeken.

Je tong

'Nu ga je eerst tien minuten naar je kamer. Ik wil niet meer dat je zo brutaal bent', zegt moeder tegen Nathan.

Misschien zou het ook wel tegen jou gezegd kunnen zijn. Hoe vaak zeg jij niet iets wat je beter niet had kunnen zeggen? Of ben je brutaal, omdat je het lastig vindt om te luisteren? Je gebruikt je tong vanaf het moment dat je opstaat totdat je weer naar bed gaat. Je kunt heel veel goede woorden gebruiken en zeggen, maar helaas ook zoveel verkeerde en zondige woorden.

Misschien heb jij weleens gedacht: Nu ga ik heel goed op mijn woorden letten. Ik zal proberen altijd gehoorzaam te zijn aan mijn ouders, altijd aardig te zijn voor andere kinderen en nooit meer rare woorden te zeggen. Is het je gelukt? Ik vrees van niet. Jakobus wist wat hij schreef in Jakobus 3 vers 8: 'De tong kan geen mens temmen; zij is een onbedwingelijk kwaad, vol van dodelijk venijn'.

Je weet het zelf wel. Wat kun je je tong lastig in bedwang houden. Geeft dit je weleens verdriet? Ik hoop van wel. Ik hoop dat je bidt om zo min mogelijk zondige woorden te zeggen. 'Zet, HEER', een wacht voor mijne lippen; behoed de deuren van mijn mond, opdat ik mij, tot genen stond, iets onbedachtzaams laat ontglippen' (Psalm 141:3 berijmd). Daar wil de Heere je zeker bij helpen.

Probeer heel bewust na te denken over je taalgebruik, of je de Heere hiermee geen verdriet doet. Want de Heere hoort alles! Het verlangen van David was: 'Laat U mijn tong en mond, en 's harten diepsten grond, toch welbehaaglijk wezen' (Psalm 19:7 berijmd). Dan verlang je ernaar om te mogen leven tot eer van je Schepper en om iedere dag minder zonden te doen, ook met je tong. Is dit al jouw uitzien?

A. JANSE-PIETERMAN, RIJSSEN

ELSKE WAARHEEN?

ELSKE HAALT HAAR SCHOULDERS MAAR EENS OP EN ZEGT: 'TUURLIJK MIS IK OPA EN OMA, MAAR HET IS DAAR OOK WEL LEUK. EN ELKE VAKANTIE KOM IK HIER. MAAR, ZAL IK DE EIEREN IN DE KELDER ZETTEN?'

Ze wil niet dat juffrouw Baan verder vraagt. Uit het bekende trommeltje mag ze een koekje pakken, deze keer drie. Verder vraagt juffrouw Baan hoe het met opa en oma gaat en daarna gaan ze weg. Elske geeft juffrouw Baan een hand, iets wat ze nooit doet, maar nu is het anders, nu zien ze elkaar zo weinig.

'Kind, ik hoop dat de Heere je vasthoudt', zegt juffrouw Baan en ze kijkt Elske ernstig aan. Nog nooit heeft Elske juffrouw Baan's gezicht zó gezien. Ze krijgt een wonderlijk gevoel. Een gevoel of ze zou kunnen huilen, en zomaar voelt ze dat ze van juffrouw Baan houdt. Van juffrouw Baan, die eigenlijk nooit vriendelijk was.

Stil verlaten ze het huisje. Eenmaal buiten gekomen beginnen Heleen en Geraldine alweer druk te praten. Zouden zij het gewoon gevonden hebben wat juffrouw Baan zei?

Elske moet er die dag vaak aan denken. Als ze 's avonds met opa en oma samen is, zou ze het willen vertellen. Toch doet ze het niet. Ze durft niet echt vertrouwelijk met opa en oma te praten. Waarom niet? Omdat ze bang is dat ze dan alles zal vertellen en... dat ze heel erg zou moeten huilen.

Weer zijn er een paar maanden voorbijgegaan. Elske komt uit school. Bovenaan de trap wacht Tessa haar al op en roept uitgelaten: 'Elske, de kerstboom is er. De kerstboom! We gaan 'm versieren. Kom maar!'

'Schreeuw niet zo', zegt Elske een beetje boos. Ze voelt zich moe en wil het liefst naar haar eigen kamertje. De laatste tijd voelt ze zich heel vaak moe.

Ds. Labee over:

Eeuwige bestemming van jonggestorven leven

Wat is de bestemming van een ziel bij een miskraam? Waar zouden de zielen zijn van geaborteerde levens? Kunnen jonggestorven kinderen verloren gaan?

Verschillende antwoorden

Er blijken heel wat vragen te zijn over de moeilijke en tere vraag naar de eeuwige bestemming van jonggestorven leven. Over de eeuwige bestemming van 'opzettelijk gedood' leven in de moederschoot geeft de Heilige Schrift geen duiding. Het behoort bij de dingen die voor ons verborgen zijn. Er is wel eens in dit verband gezegd: 'Laten wij ons toch niet bezorgd maken of Góð het wel goed zal doen. Laten wij bezorgd zijn of wij het wel goed doen.'

In de loop van de geschiedenis van Gods Kerk zijn er diverse antwoorden gegeven op de vragen rond jonggestorven kinderen. Er is wel een indeling gemaakt in grofweg drie opvattingen: 1. Alle kinderen worden zalig. 2. Alle verbondskinderen worden zalig, op grond van de belofte alléén. 3. Alleen de uitverkoren kinderen worden zalig. Maar nauwkeurige bestudering van de woorden van onze vaders rechtvaardigen deze indeling niet geheel.

Vergissen we ons, of is tegenwoordig de eerstgenoemde opvatting 'gangbaar' met een beroep op sommige oudvaders? O het is niet uit hardheid, want wie zou niet al de jonge, afgesneden levens wensen bij de Levensvorst, Jezus Christus? Maar het is wel de vraag of we daarmee werkelijk recht doen aan hun opvatting.

Het is indrukwekkend om te lezen hoe velen van onze vaders geworsteld hebben met de ziel en zaligheid van het toevertrouwde leven. Zo lasen we van ds. Thomas Halyburton (1674-1712) dat hij drie kinderen jong naar het graf heeft moeten brengen. Rond het sterven van een dochtertje van elf maanden oud schrijft hij:

'Toen mijn dochtertje ziek werd en de dood duidelijk begon te dreigen, kreeg ik al meer werkzaamheden met haar eeuwige bestemming. Soms had ik veel hoop voor haar, al was dat voor mijn gemoedsrust uiteindelijk toch niet genoeg. Ootmoedig vroeg ik aan de Heere om een Schriftuurlijke grond voor die hoop. Ik ging de weg der middelen en raadpleegde zowel boeken alsook Gods volk, om te zien wat ik kon verwachten, maar ik kreeg geen bevredigend antwoord. Toen besloot ik op de Heere te wachten en ik riep Hem om hulp. Echter, ik kreeg enige tijd geen antwoord (...). Toen ik in grote angst tot Hem riep, troostte Hij mij met de woorden 'Laat de kinderkens tot Mij komen' (...). Hoewel de discipelen meenden dat de Heere geen bijzondere liefde voor de kleintjes had, dacht Hij er Zelf anders over. Hierdoor gaf de Heere mij moed en hielp mij om op Hem te vertrouwen dat Hij Zijn handen op mijn kind zou leggen om haar te zegenen en mij gerust te stellen (...). Mogen we degenen die de Heere in blijde verwachting doet zijn, hartelijk opwekken om mét of zónder zorgen de Heere veel aan te roepen over de onsterfelijke ziel van het nieuwe leven? En zouden we dan niet het 'nauwe' leven der genade als ouders moeten kennen om het 'ruime' spreken over jongstervende kind(eren) op de lippen te kunnen nemen?'

Voorzichtige houding

Vanuit Gods heilig Woord krijgen we dus niet direct uitsluitel. Daarom past het ons te buigen voor de Schrift en te blijven staan bij de grenzen van die Schrift. Dat moet een voorzichtige houding geven waarbij er oog is voor Gods verkiezing en verwerping o.a. in de lijn van Romeinen 9 vers 11-13. Zo spreken we ook van harte onze vaders na in heel hoofdstuk 1 en bijzonder in artikel 17 van onze Dordtse Leerregels. Graag verwijzen we voor verdere doordenking van deze dingen naar de uitgave van ds. A. Schot, 'Wat hebben deze schapen gedaan?', over jonggestorven kinderen (Barneveld, 2019). In de inleiding schrijft onze broeder ook vanuit deze voorzichtige houding: 'Zie het boekje slechts als een handreiking aan onze eigen achterban'. In het leven van ouders die hiermee van doen kregen/krijgen, geve de Heere maar worstelingen aan Zijn genadetroon. En Hij geve dat vaste geloofsvertrouwen over kinderen die Hij in hun 'jonkheid' wegnam. Daarbij ligt de uiteindelijke troost overigens niet in onze bevinding, maar in Gods genadeverbond.

VRAAG?

Heb jij/hebt u ook een vraag? Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt -zo mogelijk- altijd een reactie.

Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder.

Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.